

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

ŽUPAN – IL SINDACO

Številka: K3521-30/2005

Datum: 9.10.2005

OBRAZLOŽITEV
PREDLOGA ODLOKA
O OGLAŠEVANJU IN USMERJEVALNEM SISTEMU
(predlog odloka za prvo obravnavo z dne 9.10.2005)

I.

Področje oglaševanja na javnih krajih, s poudarkom na plakatiranju, je trenutno formalno urejeno z odlokom o plakatiranju in drugih sorodnih oblikah javnega oglaševanja (Uradne objave, št. 23/98 in Uradni list RS, št. 85/04).

Ta akt je bil sprejet v intenzivnem procesu preoblikovanja prejšnje ureditve javnih služb iz sistema dejavnosti posebnega družbenega pomena v sistem gospodarskih javnih služb.

Bistveni nameni sedaj veljavnega odloka so predvsem:

- urediti javno službo za plakatiranje in nameščanje transparentov po splošnih pogojih ter nameščanje zastav na javnih krajih ob prazničnih priložnostih;
- urediti področje postavljanja oglaševalskih objektov za potrebe »samooglaševanja« subjektov registriranih za opravljanje dejavnosti;
- urediti področje postavljanja oglaševalskih objektov za potrebe opravljanja gospodarske dejavnosti – torej za oglaševanje za potrebe tretjih oseb;
- zagotoviti možnosti za ureditev celovitega in enovitega usmerjanja k posameznim točkam v mestu Koper in drugih naseljih, tako do destinacij javnega, zgodovinskega, kulturnega in turističnega pomena, kot do posameznih gospodarskih subjektov (tako imenovano »komercialno« usmerjanje);
- urediti vprašanje plakatiranja in podobnih oglaševalskih aktivnosti za potrebe organizatorjev volilne kampanje v obdobju volilne kampanje.

II.

Po razmeroma dolgem obdobju uvajanja in aplikacije tega predpisa moramo ugotoviti, da vse te intencije niso bile uresničene oziroma dosežene.

Razmeroma dobro sta v praksi urejeni in izpeljani le področji plakatiranja po splošnih pogojih, ki se izvaja kot javna služba ter oglaševanje v volilni kampanji.

Zaradi različnih razlogov pa niso izpeljane potrebne aktivnosti predvsem:

- za transparentno oddajanje javnih površin in objektov za potrebe komercialnega oglaševanja (za samooglaševanje in za potrebe oglaševanja kot tržne dejavnosti) in
- ni v celoti izveden in organizacijsko podprt sistem usmerjevalne signalizacije; realiziran je le delno v smislu vodenja k javnim destinacijam, ni pa izveden sistem komercialnega vodenja.

Posledica tega je, da ni bilo mogoče radikalno pristopiti k odstranjevanju zelo anarhično postavljenih oglaševalskih in usmerjevalnih objektov, množično postavljenih zlasti na mestnih vpadnicah, pa tudi drugod, kar ustvarja izjemno neestetski izgled mesta, pa še učinki takega oglaševanja in usmerjanja so zelo sporni. V teh okoliščinah je tudi delno postavljeni sistem mestnega usmerjanja nezaznaven in neučinkovit.

Tudi opredelitev tako imenovanega »prostega plakatiranja«, ki ga omogoča sedanji odlok in ki naj bi bilo zelo omejeno na ozek krog neprofitnih subjektov, je vneslo v mesto preveč zmede, nerazumevanja in verjetno včasih tudi nezavestnih zlorab.

Ugotoviti je treba torej, da sedaj veljavni odlok ni dovolj učinkovit. Po eni strani postavlja pred občinsko upravo previsoke strokovne zahteve, po drugi strani pa terja operativne aktivnosti, katerim se je pravna podlaga v obdobju od sprejetja odloka spreminjala ali pa so zaradi spremenjenega pravnega okolja postale neizvedljive ali pa sam odlok ne daje dovolj trdnega izhodišča za izvedbo operativnih aktivnosti, ki jih sam terja. Tako je bil na primer nekaj let po uveljavitvi odloka sprejet podzakonski akt na državni ravni, ki je dokončno uredil vprašanja prometne in druge obvestilne in usmerjevalne signalizacije ob javnih cestah, s tem pa bistveno spremenil okolje, v katerem naj se realizirajo intencije občinskega predpisa. Poseben vidik vnaša odločba ustavnega sodišča, s katero je občinam preprečeno zaračunavanje komunalne takse za reklamne objekte in naprave, postavljene na zasebnih površinah in objektih, ne glede na to, da so namenjene pozornosti z javnih krajev. To seveda odpravlja potrebo po vzpostavljanju potrebnih evidenc in aktivnosti, ki jih s tem namenom terja sedaj veljavni odlok.

Poseben vidik obravnavane problematike predstavlja tudi nadzor nad izvajanjem odloka. Če odmislimo subjektivne dejavnike, ki so pri tem delu vedno prisotni, moramo ugotoviti, da sedanji odlok daje premalo operativnih in učinkovitih vzvodov za sprotno odpravljanje ekscesov.

III.

Zato je namen predlagatelja novega odloka odpraviti slabosti sedanjega odloka z bolj natančno opredelitvijo razmerij med posameznimi dejavnostmi, ki se urejajo, s tem tudi bolj natančno, vsekakor pa bolj racionalno opredeliti pristojnosti, ob sočasni intenciji po urejanju samo tistih zadev, ki jih je resnično potrebno urejati ter pri tem ne posegati v pristojnosti in regulacijo, ki jo predpisujejo državni predpisi ali ki morajo biti prepuščene trgu.

Dejanski pristop k zadovoljitvi tega namena je pokazal, da ne glede na to, da pri urejanju zadev predlagatelj sledi strukturi sedaj veljavnega odloka, obseg sprememb in dopolnitev ne omogoča preglednega oblikovanja odloka o spremembah in dopolnitvah sedaj veljavnega odloka. Zato je predlagatelj pripravil povsem nov odlok.

IV.

Ob teh načelnih opredelitvah so novosti predlaganega odloka naslednje:

A.

S predlaganim odlokom se natančno in z vidika zakona o gospodarskih javnih službah bolj celovito ureja javna služba. V tem smislu se natančno predpisuje vsebina javne službe, ki jo sicer izvaja javno podjetje. Predlagatelj pri tem skrbno omejuje javno službo samo na vsebino, ki dejansko ne more biti predmet proste gospodarske iniciative.

Te dejavnosti so

- upravljanje plakatnih prostorov za oglaševanje po splošnih pogojih in nameščanje plakatov na njih z upravljanje prostorov za nameščanje transparentov po splošnih pogojih; pri tem gre za to, da gre za upravljanje javne infrastrukture in za to, da se zagotovi pravica slehernega »uporabnika«, da po vnaprej znanih pogojih lahko objavi kakršno koli sporočilo;
- nameščanje zastav ob prazničnih priložnostih na javnih krajih; gre za nameščanje zastav po nalogu občine, za kar bi bilo nerazumno sproti z postopkom javnega naročanja iskati izvajalca;
- za vodenje katastrov prostorov za plakatiranje in nameščanje transparentov po splošnih pogojih ter prostorov za nameščanje zastav na javnih krajih;
- za vodenje katastra in upravljanje prostorov za oglaševanje (za potrebe samooglaševanje ali za potrebe oglaševanja tretjih oseb, ki se opravlja kot tržna dejavnost); gre za prostore, ki so na javnih krajih in na javnih objektih ozioma objektih v lasti občine; v ta del dejavnosti sodi tudi oddajanje teh prostorov v uporabo. Ta sklop praktično pomeni, da občina predaja upravljanje teh prostorov izvajalcu javne službe. Prostore seveda določa občina, pri tem pa je zavezana na spoštovanje državnih predpisov;
- urejanje plakatnih prostorov za volilno kampanjo.

Javno podjetje Komunala Koper d.o.o. sicer izvaja ali organizira tudi aktivnosti na področju nastavljanja in vzdrževanja usmerjevalnega sistema, vendar v tem smislu nastopa kot izvajalec lokalne gospodarske javne službe »vzdrževanje občinskih cest na urbanem območju«. Pri usmerjevalnem sistemu gre namreč za obvestilno signalizacijo v smislu Pravilnika o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah (Uradni list RS, št.46/2000), torej za postavljanje znakov v obcestnem pasu, rezerviranem za prometno signalizacijo, kar je pristojnost vzdrževalca javnih cest.

B.

Predlagani odlok **opušča tako imenovano »prosto plakatiranje«.**

C.

Predaja se **upravljanje s katastrom** določenih javnih površin in objektov, namenjenih tržnemu oglaševanju, javnemu podjetju.

D.

Na področju nadzora se nekateri postopki poenostavljajo, predvsem pa odlok dopušča javnemu podjetju, da protipravno plakatiranje na plakatnih prostorih, ki jih upravlja, nemudoma sanira, poleg tega pa pooblašča Občinsko inšpekcijo, da z odločbo odreja takojšnjo odstranitev nelegalno postavljenih plakatov, transparentov in oglaševalnih objektov, pri čemer pritožba ne zadrži izvršitve take odredbe.

To je po presoji predlagatelja najbolj učinkovit ukrep za odpravo neželenega stanja na področju plakatiranja, saj bodo s tem izničeni učinki nelegalnega plakatiranja.

V.

Ohranja v celoti sedaj veljavno ureditev plakatiranja v volilni kampanji, ki se je izkazala kot primerna, korektna in obvladljiva.

VI.

Posamezne določbe odloka podpirajo te načelne opredelitve in ne terjajo posebne pojasnitve.

VII.

Uveljavitev predlaganega odloka ne terjala posebnih javnih stroškov. Financiranje javne službe, kot ga opredeljuje predlagani odlok je po vsebini in obsegu sicer že uveljavljeno.

VIII.

Potrebne pa bodo naslednje aktivnosti:

- prilagoditev sedaj veljavnega pravilnika o usmerjevalnih znakih;
- nastavitev katastra prostorov za oglaševanje;
- operativna prilagoditev notranje organizacije javnega podjetja za prevzem novih pristojnosti.

Nesporno pa bo za uveljavitev predlaganega odloka treba intenzivirati delo občinske inšpekcije.

IX.

Predlog odloka po uskladitvi z nekaterimi oglaševalci in javnim podjetjem pripravil Urad za gospodarske javne službe in promet.

Župan predlaga Občinskemu svetu Mestne občine Koper, da predlog Odloka o oglaševanju in usmerjevalnem sistemu obravnava po rednem postopku.

Obrazložitev pripravil:
Ivan Lozej

Župan
Boris Popovič